

Bài 1. (2,0 điểm)

a. Tính $A = \sqrt{9} + \sqrt{16} + 2\sqrt{2} - \sqrt{8}$.

b. Rút gọn biểu thức $B = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x-1}} \right) : \frac{x+1}{x-1}$ với $x \geq 0$ và $x \neq 1$.

Bài 2. (1,5 điểm)

Cho hai hàm số $y = -x^2$ và $y = 2x - 3$

a. Vẽ đồ thị của các hàm số này trên cùng một mặt phẳng tọa độ.

b. Tìm tọa độ các giao điểm A và B của hai đồ thị đó. Tính diện tích tam giác OAB , với O là gốc tọa độ và đơn vị đo trên các trục tọa độ là xentimét.

Bài 3. (1,5 điểm)

a. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} x - 3y = 5 \\ 2x + 3y = 1 \end{cases}$$

b. Một người dự định đi xe máy từ A đến B với vận tốc không đổi. Nhưng sau khi đi được 2 giờ thì xe bị hỏng nên phải dừng lại 20 phút để sửa chữa. Do đó, để kịp đến B đúng thời gian dự định, người đó phải tăng vận tốc thêm 8 km/h. Tính vận tốc ban đầu của xe máy, biết rằng quãng đường AB dài 160 km.

Bài 4. (1,5 điểm)

Cho phương trình $x^2 - 2(m+1)x - m^2 - 3 = 0$ (*), với m là tham số.

a. Giải phương trình (*) khi $m = 0$.

b. Tìm tất cả các giá trị của tham số m để phương trình (*) có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thỏa mãn $(x_1 + x_2 - 6)^2 (x_2 - 2x_1) = (x_1 x_2 + 7)^2 (x_1 - 2x_2)$.

Bài 5. (3,5 điểm)

Cho tam giác ABC có ba góc nhọn và $AB < AC$. Vẽ các đường cao AD, BE, CF của tam giác đó. Gọi H là giao điểm của các đường cao vừa vẽ.

a. Chứng minh rằng các tứ giác $AEHF$ và $BFEC$ nội tiếp.

b. Gọi M, N lần lượt là trung điểm của các đoạn thẳng AH, BC . Chứng minh rằng $FM \cdot FC = FN \cdot FA$.

c. Gọi P, Q lần lượt là chân các đường vuông góc kẻ từ M, N đến đường thẳng DF . Chứng minh rằng đường tròn đường kính PQ đi qua giao điểm của FE và MN .

----- Hết -----

HƯỚNG DẪN GIẢI

Bài 1. (2,0 điểm)

a. Tính $A = \sqrt{9} + \sqrt{16} + 2\sqrt{2} - \sqrt{8}$.

b. Rút gọn biểu thức $B = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x-1}} \right) : \frac{x+1}{x-1}$ với $x \geq 0$ và $x \neq 1$.

Lời giải

a. Ta có: $A = \sqrt{9} + \sqrt{16} + 2\sqrt{2} - \sqrt{8}$

$$A = \sqrt{3^2} + \sqrt{4^2} + 2\sqrt{2} - \sqrt{2^2 \cdot 2}$$

$$A = 3 + 4 + 2\sqrt{2} - 2\sqrt{2} = 7$$

b. Với $x \geq 0$ và $x \neq 1$, ta có:

$$B = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x-1}} \right) : \frac{x+1}{x-1}$$

$$B = \left[\frac{\sqrt{x}(\sqrt{x-1})}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x-1})} + \frac{\sqrt{x+1}}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x-1})} \right] : \frac{x+1}{x-1}$$

$$B = \frac{x - \sqrt{x} + \sqrt{x} + 1}{(\sqrt{x+1})(\sqrt{x-1})} \cdot \frac{x-1}{x+1}$$

$$B = \frac{x+1}{x-1} \cdot \frac{x-1}{x+1} = 1$$

Vậy $B = 1$ với $x \geq 0$ và $x \neq 1$.

Bài 2. (1,5 điểm)

Cho hai hàm số $y = -x^2$ và $y = 2x - 3$.

a) Vẽ đồ thị của các hàm số này trên cùng một mặt phẳng tọa độ.

b) Tìm tọa độ các giao điểm A và B của hai đồ thị đó. Tính diện tích tam giác OAB , với O là gốc tọa độ và đơn vị đo trên các trục tọa độ là xentimet.

Lời giải

a) Vẽ đồ thị của các hàm số $y = -x^2$ và $y = 2x - 3$

* Đồ thị hàm số $y = -x^2$:

Hệ số $a = -1 < 0$ nên đồ thị hàm số $y = -x^2$ là parabol có bề lõm quay xuống dưới.

Bảng giá trị:

x	-2	-1	0	1	2
$y = -x^2$	-4	-1	0	-1	-4

Suy ra parabol $y = -x^2$ đi qua các điểm $(-2; -4)$, $(-1; -1)$, $(0; 0)$, $(1; -1)$, $(2; -4)$.

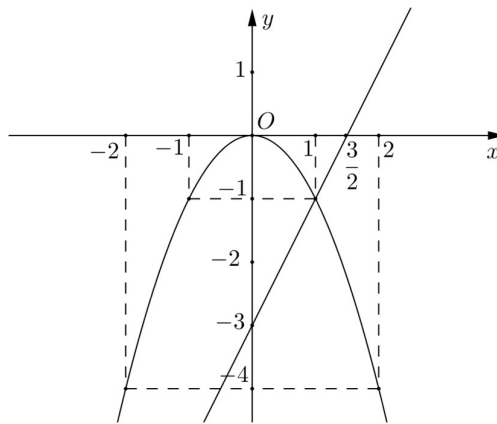
* Đồ thị hàm số $y = 2x - 3$:

Bảng giá trị:

x	0	$\frac{3}{2}$
$y = 2x - 3$	-3	0

Suy ra đồ thị hàm số $y = 2x - 3$ là đường thẳng đi qua hai điểm $(0; -3)$ và $(\frac{3}{2}; 0)$.

* Vẽ đồ thị của các hàm số $y = -x^2$ và $y = 2x - 3$:

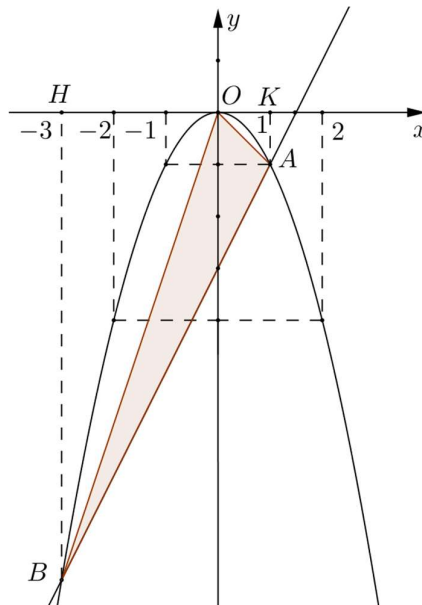

b) Hoành độ giao điểm của đồ thị hàm số $y = -x^2$ và $y = 2x - 3$ là nghiệm của phương trình:

$$-x^2 = 2x - 3 \Leftrightarrow -x^2 - 2x + 3 = 0 \Leftrightarrow x_1 = 1; x_2 = -3.$$

Với $x = 1 \Rightarrow y = -1$; $x = -3 \Rightarrow y = -9$. Do đó 2 giao điểm là $A(1; -1)$, $B(-3; -9)$.

Gọi H , K lần lượt là hình chiếu vuông góc của A , B trên trục Ox .

Ta có $S_{\Delta OAB} = S_{AKHB} - S_{\Delta OAK} - S_{\Delta OHB}$

$$S_{\Delta OAB} = \frac{AK + HB}{2} \cdot KH - \frac{1}{2} AK \cdot OK - \frac{1}{2} OH \cdot HB$$

$$S_{\Delta OAB} = \frac{1+9}{2} \cdot 4 - \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 1 - \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 9 = 6 \text{ (cm}^2\text{)}.$$

Vậy diện tích tam giác OAB bằng 6 cm^2 .

Bài 3. (1,5 điểm)

a. Giải hệ phương trình $\begin{cases} x - 3y = 5 \\ 2x + 3y = 1 \end{cases}$.

b. Một người dự định đi xe máy từ A đến B với vận tốc không đổi. Nhưng sau khi đi được 2 giờ thì xe bị hỏng nên phải dừng lại 20 phút để sửa chữa. Do đó, để kịp đến B đúng thời gian dự định, người đó phải tăng vận tốc thêm 8 km/h. Tính vận tốc ban đầu của xe máy, biết rằng quãng đường AB dài 160 km.

Lời giải

a. $\begin{cases} x - 3y = 5 \\ 2x + 3y = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x = 6 \\ x - 3y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2 \\ 2 - 3y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2 \\ y = -1 \end{cases}$.

Vậy hệ phương trình có nghiệm duy nhất: $(x; y) = (2; -1)$.

b. Đòi: 20 phút = $\frac{1}{3}$ giờ.

Gọi x (km/h) là vận tốc ban đầu của xe máy (điều kiện $x > 0$).

Thời gian dự định đi từ A đến B là: $\frac{160}{x}$ (giờ).

Trong 2 giờ đầu người đó đi được $2x$ (km). Quãng đường còn lại là $160 - 2x$ (km).

Theo bài ra, ta có phương trình:

$$\begin{aligned} 2 + \frac{1}{3} + \frac{160 - 2x}{x + 8} &= \frac{160}{x} \\ \Leftrightarrow \frac{7}{3} + \frac{160 - 2x}{x + 8} &= \frac{160}{x} \\ \Leftrightarrow \frac{7x(x + 8)}{3x(x + 8)} + \frac{3x(160 - 2x)}{3x(x + 8)} &= \frac{160 \cdot 3 \cdot (x + 8)}{3x(x + 8)} \\ \Rightarrow 7x^2 + 56x + 480x - 6x^2 &= 480x + 3840 \\ \Leftrightarrow x^2 + 56x - 3840 &= 0 \end{aligned}$$

Ta có: $\Delta' = 28^2 - 1 \cdot (-3840) = 4624 > 0$

\Rightarrow Phương trình có hai nghiệm phân biệt:

$$x_1 = \frac{-28 + \sqrt{4624}}{1} = 40 \text{ (thỏa mãn)}$$

$$x_1 = \frac{-28 - \sqrt{4624}}{1} = -96 \text{ (loại)}.$$

Vậy vận tốc ban đầu của xe máy là 40 km/h.

Bài 4. (1,5 điểm)

Cho phương trình $x^2 - 2(m+1)x - m^2 - 3 = 0$ (*), với m là tham số.

a. Giải phương trình (*) khi $m = 0$.

b. Tìm tất cả các giá trị của tham số m để phương trình (*) có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thỏa mãn $(x_1 + x_2 - 6)^2 (x_2 - 2x_1) = (x_1 x_2 + 7)^2 (x_1 - 2x_2)$.

Lời giải

Phương trình: $x^2 - 2(m+1)x - m^2 - 3 = 0$ (*), với m là tham số

a. Thay $m = 0$ vào phương trình (*), ta được: $x^2 - 2x - 3 = 0$ (**)

Ta có: $a - b + c = 1 - (-2) + (-3) = 0$

\Rightarrow Phương trình (**) có hai nghiệm là: $x_1 = -1; x_2 = -\frac{(-3)}{1} = 3$

Vậy với $m = 0$ thì phương trình (*) có hai nghiệm phân biệt là $x_1 = -1; x_2 = 3$.

b. Vì $a.c = -m^2 - 3 < 0$ với mọi $m \Rightarrow$ phương trình (*) có 2 nghiệm phân biệt x_1, x_2 với mọi m .

$$\text{Hệ thức Vi-et: } \begin{cases} x_1 + x_2 = 2(m+1) \\ x_1 \cdot x_2 = -m^2 - 3 \end{cases}$$

Vì $x_1 \cdot x_2 = -m^2 - 3 < 0$ nên x_1, x_2 trái dấu $\Rightarrow (x_2 - 2x_1); (x_1 - 2x_2)$ trái dấu.

Mặt khác $(x_1 + x_2 - 6)^2 \geq 0; (x_1 x_2 + 7)^2 \geq 0$ với mọi x_1, x_2

$$\text{Do đó: } (x_1 + x_2 - 6)^2 (x_2 - 2x_1) = (x_1 x_2 + 7)^2 (x_1 - 2x_2)$$

$$\Leftrightarrow (x_1 + x_2 - 6)^2 = (x_1 x_2 + 7)^2 = 0$$

$$\Leftrightarrow (2m + 2 - 6)^2 = (-m^2 - 3 + 7)^2 = 0$$

$$\Leftrightarrow (2m - 4)^2 = (m^2 - 4)^2 = 0 \Leftrightarrow m = 2$$

Vậy với $m = 2$ thì phương trình (*) có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thỏa mãn

$$(x_1 + x_2 - 6)^2 (x_2 - 2x_1) = (x_1 x_2 + 7)^2 (x_1 - 2x_2).$$

Bài 5. (3,5 điểm)

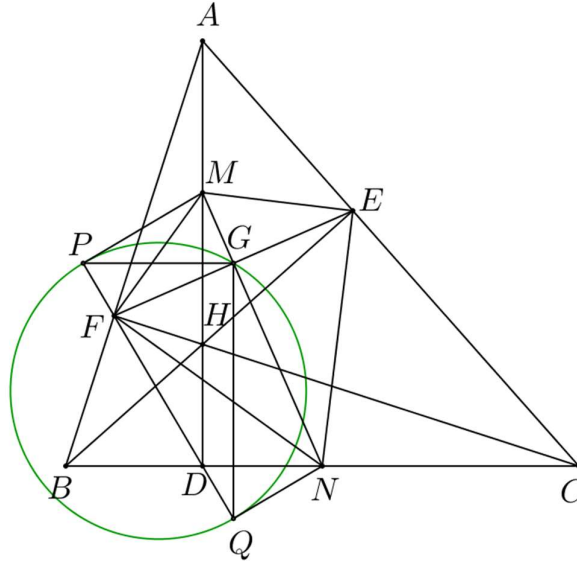
Cho tam giác ABC có ba góc nhọn và $AB < AC$. Vẽ các đường cao AD, BE, CF của tam giác đó. Gọi H là giao điểm của các đường cao vừa vẽ.

a) Chứng minh rằng các tứ giác $AEHF$ và $BFEC$ nội tiếp.

b) Gọi M, N lần lượt là trung điểm của các đoạn AH, BC . Chứng minh rằng $FM \cdot FC = FN \cdot FA$.

c) Gọi P, Q lần lượt là chân các đường vuông góc kẻ từ M, N đến đường thẳng DF . Chứng minh rằng đường tròn đường kính PQ đi qua giao điểm của FE và MN .

Lời giải:

a) Chứng minh rằng các tứ giác $AEHF$ và $BFEC$ nội tiếp

* Xét tứ giác $AEHF$ có $\widehat{AFH} = 90^\circ$ (do $CF \perp AB$), $\widehat{AEH} = 90^\circ$ (do $BE \perp AC$).

Suy ra $\widehat{AFH} + \widehat{AEH} = 180^\circ$, mà \widehat{AFH} và \widehat{AEH} ở vị trí đối nhau nên tứ giác $AEHF$ nội tiếp.

* Xét tứ giác $BFEC$ có $\widehat{BFC} = 90^\circ$ (do $CF \perp AB$), $\widehat{BEC} = 90^\circ$ (do $BE \perp AC$).

Suy ra 2 góc \widehat{BFC} và \widehat{BEC} cùng nhìn đoạn thẳng BC dưới 1 góc bằng nhau nên tứ giác $BFEC$ nội tiếp.

b) Gọi M, N lần lượt là trung điểm của các đoạn AH, BC . Chứng minh rằng $FM \cdot FC = FN \cdot FA$.

Tam giác BFC vuông tại F có FN là đường trung tuyến ứng với cạnh huyền BC

$$\Rightarrow FN = \frac{BC}{2} \quad (1).$$

Tam giác BEC vuông tại E có EN là đường trung tuyến ứng với cạnh huyền BC

$$\Rightarrow EN = \frac{BC}{2} \quad (2).$$

Từ (1) và (2) suy ra $FN = EN$ (*).

Tam giác AHF vuông tại F có FM là đường trung tuyến ứng với cạnh huyền AH

$$\Rightarrow FM = \frac{AH}{2} \quad (3).$$

Tam giác AEH vuông tại E có EM là đường trung tuyến ứng với cạnh huyền AH

$$\Rightarrow EM = \frac{AH}{2} \quad (4).$$

Từ (3) và (4) suy ra $FM = EM$ (**).

Từ (*) và (**) ta có MN là đường trung trực của EF .

Gọi G là giao điểm của MN và EF .

Tam giác FME có MG là đường cao đồng thời là đường trung tuyến.

Suy ra FME cân tại M có MG là đường phân giác $\widehat{FMG} = \frac{1}{2} \widehat{FME}$ (5).

Xét đường tròn ngoại tiếp tứ giác $AEHF$ có $\widehat{FAE} = \frac{1}{2}\widehat{FME}$ (góc nội tiếp bằng một nửa góc ở tâm chắn cung EF) (6).

Từ (5) và (6) suy ra $\widehat{FAE} = \widehat{FMG}$ hay $\widehat{FAC} = \widehat{FMN}$.

Lại có $FM = MH = \frac{1}{2}AH$ nên tam giác FMH cân tại $M \Rightarrow \widehat{MHF} = \widehat{MFH} = \widehat{DHC}$.

Mặt khác $FN = NC = \frac{1}{2}BC$ nên tam giác FNC cân tại $N \Rightarrow \widehat{NFC} = \widehat{NCF}$.

Mà $\widehat{NCF} + \widehat{HDC} = 90^\circ \Rightarrow \widehat{NFC} + \widehat{MFH} = \widehat{MFN} = 90^\circ$.

Xét tam giác $\triangle FMN$ và $\triangle FAC$ có $\widehat{FMN} = \widehat{FAC}$, $\widehat{MFN} = \widehat{AFC} = 90^\circ$.

Suy ra $\triangle FMN \sim \triangle FAC \Rightarrow \frac{FM}{FA} = \frac{FN}{FC} \Rightarrow FM \cdot FC = FN \cdot FA$ (đpcm).

c) Chứng minh rằng đường tròn đường kính PQ đi qua giao điểm của FE và MN .

Vì $MN \perp EF$ tại G nên $\widehat{MGF} = 90^\circ$.

Ta có $MP \perp PQ$ tại P nên $\widehat{MPF} = 90^\circ$.

Tứ giác $MPFG$ có $\widehat{MGF} + \widehat{MPF} = 180^\circ$, mà 2 góc này đối nhau $\Rightarrow MPFG$ là tứ giác nội tiếp.

Suy ra $\widehat{MGP} = \widehat{MFP}$ (2 góc nội tiếp cùng chắn cung MP).

Vì $MN \perp EF$ tại G nên $\widehat{NGF} = 90^\circ$.

Ta có $NQ \perp PQ$ tại Q nên $\widehat{NQF} = 90^\circ$.

Tứ giác $NQFG$ có $\widehat{NGF} + \widehat{NQF} = 180^\circ$, mà 2 góc này đối nhau $\Rightarrow NQFG$ là tứ giác nội tiếp.

Suy ra $\widehat{NGQ} = \widehat{NFQ}$ (2 góc nội tiếp cùng chắn cung NQ).

$\Rightarrow \widehat{MGP} + \widehat{NGQ} = \widehat{MFP} + \widehat{NFQ}$.

Mà $\widehat{MFN} = 90^\circ$ nên $\widehat{MFP} + \widehat{NFQ} = 90^\circ \Rightarrow \widehat{MGP} + \widehat{NGQ} = 90^\circ \Rightarrow \widehat{PGQ} = 90^\circ \Rightarrow G$ thuộc đường tròn đường kính PQ .

Vậy đường tròn đường kính PQ đi qua giao điểm của FE và MN .

_____ **THCS.TOANMATH.com** _____